

Odpadová abeceda V.

Zero Waste

V tomto článku bych se rád zaměřil na trochu teorie z oblasti odpadového hospodářství.

Možná jste již slyšeli pojem „**Zero Waste**“.

Je třeba si uvědomit, že „**Zero Waste**“ není spásný systém, který sám od sebe zachrání svět. Myšlenky bezodpadového života vznikly jako součást celkové snahy minimalizovat dopad našeho životního stylu na svět kolem nás.

Pouze změna našeho uvažování povede ke změně systému a vždy je třeba přemýšlet v širších souvislostech. Je nutné přemýšlet o všem, co v životě používáme, a to vždy v dlouhodobém horizontu. Co se s tím stane, až to nebude potřeba? Jak dlouho to bude fungovat, než se to rozbije? Jakým způsobem to vyrobili a jak a jestli vůbec to lze recyklovat? Není ekologičtější varianta?

Úvahy o těchto otázkách jsou provázané s koncepcí udržitelného života a minimalismu. Nač zahlcovat Zemi nepotřebnými zbytečnostmi? Trh reaguje na poptávku. Nakupování podporuje další výrobu, a tedy další produkci odpadu, protože vše se v závěru stává odpadem.

Hlavní kroky, jak nevytvářet odpad:

1. Zamítnout

Struktura nákupu je rozhodnutím spotřebitele, a to jsme my všichni. Spotřebitel určuje, co si koupí a co ne. Reklama útočí ze všech stran a snahou prodejců je zboží prodat v co největším množství, mnohdy bez ohledu na jeho kvalitu.

Za nadměrnou spotřebu však platí nejen nakupující. Chvilkové potěšení v podobě nepotřebných věcí se prodražuje jak spotřebitelům, tak ve výsledku všem obyvatelům Země, kteří se přímo nebo nepřímo spolupodílí na likvidaci odpadu. Takto vynakládané finanční prostředky by mohly být použity na zcela jiné účely.

2. Zredukovat

Existují produkty, bez kterých se spotřebitel neobejde a je nutné je zakoupit, lze však většinou omezit množství těchto produktů.

Nabídka je velmi rozsáhlá a není nutné, ale ani možné, využít všechno zboží, které je k dispozici. Právě snadná dosažitelnost výrobků by měla spotřebitele motivovat k tomu, aby nenakupoval větší množství, než sku-

tečně potřebuje. V případě nutnosti je velmi jednoduché si chybějící komodu opatřit.

3. Znovu použít

Některé věci lze používat opakovaně ke stejnému účelu, jiným je možné najít nové využití. Typickým příkladem jsou obaly, kterých je v současném světě nadbytek. Například sklenice nemusí končit v recyklačním procesu, i když to je správný postup jejich likvidace. Lze je znovu využít pro balení dalších potravin, jako nádoby na pití na zahradu nebo vázy. Textil, který již dosloužil, může být použit jako základ nového výrobku, ať již jako ošacení nebo dekorace. Starý nábytek lze renovovat a dále využívat.

Jednou z možností, jak vrátit výrobek zpět k používání, je využít zřízené re-use centrum v našem sběrném dvoře. Zde je možné použité předměty nejen odložit, ale naopak si zde vybrat jiné předměty pro svou vlastní potřebu.

4. Recyklovat

Co nešlo znovu použít, je třeba recyklovat. Nejvíce recyklovaným materiálem na světě je ocel. Ta má oproti sklu, papíru a plastům jednu obrovskou výhodu. Opětovným využitím se nezhoršuje její kvalita. Z plastů se uvolňují do životního prostředí mikročástice, papír i sklo mají jen omezený počet cyklů, kterými mohou při recyklaci projít. I na to je třeba myslet při výběru materiálů, ze kterých jsou vyrobeny produkty, které si sami kupujeme.

Dále je nutné si uvědomit, že recyklace sama o sobě není nic ekologického. Je to proces nakládání s odpadem, který vede k jeho dalšímu využití. Proces, během kterého se spotřebovávají energie, voda i lidské zdroje.

5. Zkompostovat

Na tzv. bioodpad se často zapomíná. Přitom tvoří velmi podstatnou část směsného komunálního odpadu, přestože tam vůbec nepatří. Jednak se tak plýtvá velmi cennou surovinou, a navíc biologicky rozložitelný odpad představuje velké riziko, pokud skončí na skládkách. Při jeho rozkladu se uvolňuje metan, který může způsobit zahoření. Požáry jsou na skládkách poměrně častým jevem.

Systém „**Zero waste**“ je životní styl nebo směr, kdy člověk přemýšlí nad tím, jak odpad nevytvářet. Přitom stačí málo a naše popelnice nemusí přetékat tunami odpadu. Určitě to nepůjde změnit okamžitě a kompletně, ale každá malá změna u každého z nás může v budoucnu znamenat velkou změnu pro všechny.

Aktuální otázky v odpadovém hospodářství obce

a) Navýšení kapacity zvonů na místech pro sběr tříděného odpadu

V měsíci červnu došlo k navýšení kapacity zvonů a kontejnerů na tříděný odpad. Zvony byly dodány společností EKO-KOM, a. s. jako dlouhodobá zápůjčka a kontejnery na BIO byly pořízeny z prostředků městyse.

Konkrétně se jednalo o lokality:

Jince, Na Vyhlídce – dolní trafostanice, kde byl doplněn zvon na sběr plastů 2,5 m³.

Jince, Zborovská - bývalý výměník, kde byl doplněn zvon na sběr plastů 2,5 m³ a papíru 2,5 m³.

Jince Na Vyhlídce – horní trafostanice, kde byl doplněn kontejner na sběr BIO 1,1 m³, umístění druhého kontejneru na BIO bude provedeno v měsíci červenci.

b) Neukázněnost občanů při ukládání odpadů

Přes veškerou snahu většiny občanů městyse Jince o správné třídění odpadů se mezi námi najdou jednotlivci, kteří ukládají odpad mimo určené nádoby nebo dokonce mimo určené prostory.

Velké papírové krabice je nutné před uložením do zvonů nařezat nebo natrhat na malé kousky nebo je v provozní době přivést přímo na náš sběrný dvůr.

Použité pneumatiky vůbec ke zvonům ani do našeho sběrného dvora nepatří. Nejedná se totiž o odpad, ale o výrobek s ukončenou životností ve smyslu zákona č. 542/2020. Pneumatiky lze bezplatně odevzdat na místech zpětného odběru těchto výrobků. V Jincích je toto místo zřízeno ve firmě BODASY, s.r.o. Další místa zpětného odběru pneumatik lze nalézt na internetu.

c) Celková produkce odpadu městyse Jince za 1. čtvrtletí 2021

• Tříděný odpad

V následujícím přehledu je uvedeno množství vytríděného odpadu v naší obci za 1. čtvrtletí 2021 včetně výše odměny, kterou obec získala od společnosti EKO-KOM, a. s.

Odměna celkem 65 736,54 Kč, z toho:

Odměna za zajištění zpětného odběru 13 830,75 Kč (odměna za zajištění míst zpětného odběru, bonus za minimální dostupnost sběrné sítě);

Odměna za zajištění využití odpadů z obalů (odměna za obsluhu míst zpětného odběru, odměna za zajištění využití odpadů z obalů):

papír	8,97 t	13 380,17 Kč
plast	7,63 t	26 577,46 Kč
sklo	7,55 t	3 424,32 Kč
kovy	4,67 t	5 037,84 Kč
nápoj. karton	0,60 t	3 486,00 Kč
celkem	29,42 tun	51 905,79 Kč

• Směsný komunální odpad

Celkové množství směsného komunálního odpadu za 1. čtvrtletí 2021 bylo 79,10 tun.

• Objemný odpad

Celkové množství objemného odpadu odevzdaného do našeho sběrného dvora a předaného na skládku Stašov za 1. čtvrtletí 2021 bylo 27,31 tun.

Vedoucí technických služeb městyse Jince:

Ing. Aleš Hlaváček, tel. 773 830 703, e-mail: vedoucits@jince.cz

**Technické služby a Vodohospodářské služby
městyse Jince**

